

Nr 130.

Av herrar **Löfgren** och **Wiklund**, *angående beaktande av vissa synpunkter vid lagstiftning om okynnes och skadegörande hundar.*

I ett den 1 november 1938 avgivet betänkande med förslag till djurskyddslagstiftning har bland annat föreslagits lagstiftning beträffande okynnes och skadegörande hundar. Lagförslagets 1 § förutsätter, att okynnes hund, som biter folk eller hemdjur, icke får lös vara, och vad i nämnda paragraf stadgas skall jämväl äga tillämpning beträffande får, som hållas å bete, i fråga om hund, som driver får.

Det torde utan allt tvivel hälsas med tillfredsställelse, att det genom bemälda lagförslag förutsättes såsom en legitim rätt, att okynnes hund, som biter folk eller hemdjur, kan, därest sådan hund icke hålles bunden eller instängd eller under omedelbar tillsyn av ägaren eller annan, antingen genom vederbörande polischefs föranstaltande dödas eller ock av en var dödas, om dylik hund anträffas å sådant område, varöver hundens ägare eller vårdare ej äga förfoga.

Såsom av betänkandet närmare framgår har kyrkoherden Samuel Gabrielson i Rättvik i skrivelse den 28 januari 1935 hos Kungl. Maj:t hemställt, att åtgärder måtte vidtagas i syfte att säkerställa svenska medborgares och deras barns rätt att röra sig fritt gent emot utelöpande argsinta och opålitliga hundar. Berörda skrivelse, som överlämnats till utredningsmannen, har också såsom av motiveringen till lagförslaget framgår blivit beaktad, då i betänkandet framhålles, att skäl icke synes föreligga att i berörda avseende sätta människorna i en sämre ställning än djuren. Dessutom åberopas i betänkandet en omständighet, som kyrkoherde Gabrielsson i sin skrivelse framhållit och som av utredningsmannen understrykes, nämligen att ett stort antal barn i vårt land mottagit och allt fortfarande mottaga för själslivet skadliga intryck därigenom att de skrämmas av arga hundar. Tyvärr har den senare tidens erfarenhet ådagalagt, att barn ej allenast blivit skrämde utan även blivit överfallna och så illa bitna av arga hundar, att de avlidit av sina skador. Även om det varit enstaka företeelser, får det likväl icke förbises, att ilska hundar uppenbarligen äro en fara för människors rätt att vara fredade mot skada, som dylika djur kunna göra sig förvunna till. Och vad som gör saken ännu beklagligare är, att dylika hundars ägare oftast vilja bagatellisera överfall och skadegörelse, som deras hundar gjort sig skyldiga till.

Vad som av utredningsmannen framhållits såsom ett ostridigt faktum, nämligen att ett stort antal barn av arga hundar blivit så skrämde, att deras själsliv tagit skadligt intryck, gäller tyvärr icke enbart barn utan äger till-

lämpning även beträffande äldre personer. Frågan synes för övrigt vara huruvida icke människorna, när det gäller det själsliga livets område, borde äga ett rättsligt skydd mot varje oart, som kan framkallas därigenom, att en hundägare fullständigt nonchalerar medmänniskors rätt att åtnjuta det lugn och den rekreation från ett nervspännande arbete, som en tids vistelse på landet oftast kan skänka. Även om hundar hållas inestängda å ett tomtområde, men från tidig morgon till sena kväll föra ett öronbedövande skall, så att intillboendes sjäsliv och då särskilt i psykiskt avseende klena personer härav förorsakas lidande, torde det vara av behovet påkallat, att de av samhället få några medel till förfogande för att kunna stävja ett dylikt ofog. Vi känna ett fall och äro förvissade om, att flera dylika finnas, där en person för sitt nöjes skull funnit det lämpligt att i dessa livsmedelssvårigheternas tider ha icke mindre än 11 hundar, som hela dagarna föra ett irriterande skall till stor förtret för alla intillboende grannar, och där varje försök att genom föreställningar få en ändring till stånd endast mötes med hänfullt förakt. En intillboende lärarinna, som på grund av det påfrestande skolarbetet kände behov av vila och lugn vid sin egen sommarbostad, fick genom det ideliga hundskallet sitt hälsotillstånd så till den grad försämrat, att hon slutligen måste för vård intagas å sinnessjukhus. En annan intillboende granne med ett minderårigt barn måste på grund av de nämnda hundarna överlämna vårdnaden av sitt minderåriga barn till andra personer.

Vi förstå tillfullo svårigheten att åstadkomma en lagstiftning, som skulle sträcka sina verkningar ända därefter, att hundar, som äro instängda å ett privat område och icke utföra annan skadeverkan än den ovan angivna, skulle kunna på sätt i det föreliggade lagförslaget förutsättes på därom gjord anmälan till polismyndigheten oskadliggöras. Men den, som varit i tillfälle iakttaga den förbittring, som uppstått hos människor, som icke ha någon högre önskan än att få vila och vara ostörda, men vilkas hela tillvaro plågas av ett aldrig upphörande skall från elva hundar, den tvekar icke att anropa statsmakterna om hjälp mot dylikt ofog, ty såsom ett ofog måste det betecknas, då hundarnas ägare icke finner sig böra taga den allra minsta hänsyn till sina medmänniskors värdjan om ändring i berörda förhållande. Vi förbise ingalunda, att varje ingripande i den personliga friheten måste ske med den allra största försiktighet och under sådana former, att enskild hundägares legitima rätt icke sättes i fara, men förmena å andra sidan att då uppenbart trots från sådan ägares sida förekommer gentemot grannar, som bevisligen lida själsligt men av ett flertal nöjeshundars ideliga skall, det borde finnas en möjlighet att på laglig väg kunna beivra dylikt ofog. Om en intillboende granne exempelvis kan genom läkarintyg styrka, att hans hälsa menligt påverkas av hundarnas skall, bör en möjlighet givas att genom lagstiftning råda bot mot det florerande hundskallet. Frågan kan synas betydelselös och är det också för fullt friska och starka människor, men den som varit i tillfälle att iakttaga skadeverkningsarna på sjuka och framför allt nervösa personer, den är icke böjd för att bagatellisera företeelser av det slag, varom här är fråga. Sannolikt

är hundars liksom människors uppförande i mycket hög grad en uppfostringsfråga, och erfarenheten har också ådagalagt, att hundar, som erhålla lämplig dressyr, i allmänhet icke bli människorna till något obehag utan tvärtom trogna vaktare och följeslagare. Motsatt blir emellertid ofta förhållandet, när, som i det ovan relaterade fallet, hundarnas ägare finner ett visst välbehag uti att hans djur föra så mycket oväsen som möjligt.

Med stöd av det anförda få undertecknade hemställa,

att riksdagen antingen, därest förslag till lagstiftning om okynnes och skadegörande hundar kommer under riksdagens prövning, måtte efter erforderlig utredning av vederbörande utskott tillse, att ovan framförda synpunkter måtte vinna beaktande i lagstiftningen eller ock måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag i ämnet.

Stockholm den 23 januari 1943.

Axel Löfgren.

Erik Olof Wiklund.
